

הלכות סבה סימן תרל תרלא

ואם לאו פסולה. ואם ספק הספק על עמודים והקצעים הם דפנות, אפלו אין גבוה עשרה מהמטה עד הספק קשרה, כיון שיש עשרה טפחים מהארץ עד הספק:

תרלא סבה שחמתה מרבה מצלתה ויתר דיגי הספק, וכו' י' סעיפים:

א הכי דקדון בנקרא
דקה כ"ב ממשה
שם ב סימא דרבי
יחזון י"ט ופירוש
הרא"ש שם
ג ירושלמי הביאו
הרא"ש ד רמב"ם
ה משנה שם כ"ב
ו משנה שם
הקדוש לה נב
דשמואל ז שם
הקדוש לה שמואל
הקדוש רש"י
התוספות שם
הביאה השור
ח באוקמא דאבי
שם ט באוקמא
דרכא שם

א *סבה שחמתה וצלתה *שוין מלמעלה, פסולה, לפי שהחמה מתפשטת ברחוקה (א) ויהיה למטה חמתה מרבה מצלתה, אבל אם חמתה וצלתה (ב) שוים מלמטה, קשרה: **ב** (ב) אם כרב ממנה צלתה מרבה שגי משהויין ובמעוט ממנה חמתה מרבה משהו, בענין שקשנצורף יחד החמה והצל של כל הסבה יהיה צלתה מרבה מחמתה משהו, (ג) קשרה: הגה (ד) ויש (ו) מחמירין אם הסבה גדולה ויש מקום שבעה על שבעה שחמתו מרבה, אף-על-פי שבצורה כל הסבה הוי הצל מרבה ר"ן ספ"ק (דוכוח): **ג** דהרף הסכוף להיות קל כדו שניראו ממנו (ה) הפוכבים הגדולים. היתה המצבה קמין בית, (ו) אף-על-פי שאין הפוכבים נראים מתוכה, (א) [ג] קשרה: **ד** יהיה פסוי דק מאד שיש בה אור הרבה אלא שאין שלשה טפחים במקום אחד, וכן הכל צלתה מרבה מחמתה, קשרה: ה' יהיה הסכוף מדבבל (פרוש, מבבל), והוא הסכוף שיהיה מקצתו למעלה ומקצתו למטה, קשר, (ו) ובלבד שלא יהיה בין העולה והיורד שלשה טפחים. ט' אם היה (ח) ברחב זה העולה (ז) *טפח או יותר, אף-על-פי שהוא גבוה משלשה טפחים רואין אותו קאלו יכר למטה (ט) ונגע בשפת זה היורד, והוא

שערי תשובה

[ג] קשרה. עכ"ט. וכו' קב דבדבבד כאשר יהיה האפן שא"א לטל קצת מהספק מפני [איזה סבה] (קסה) יש לספק על הפכשירים:

שם הקשר סבה, ט"ז: (ג) קשרה. ולבוש פוסל כשאין המטר יכול

באור הלכה

* שוין מלמעלה פסולה. הנה בטור הביא דעת בעל העטור להפך, ולא הביא המחבר את דעתו קלל, משום שהרמב"ם והרא"ש פלג קמי בשית רש"י וכמו שפסק פה בשלחן ערוך, ואני מצאתי עוד ראשוני ראשונים דסקרי גס"פ הכי והם הרבה חננאל והר"ן גיאות: * טפח או יותר וכו', והוא שיהיה מכתן וכו'. המחבר העמיד דבריו מלשון הרמב"ם, משמע דסקריא לה דאם היה רחב הקנה העליון יותר מטפח בעינן נמי באורי שבין התחתונה יותר מטפח שיהיה נאי להוריד העליון בקינים, אבל הרמ"א דקדק וכתב דהיינו שיש באור שבין התחתון טפח, הורה לנו כזה דדעתו קמסקנת הרמב"ם בחדושי דכל שיש בין התחתונה טפח סגי והנראה בבאורו הגרע"א, ומה שצינו: ר"ן פרק הלשן ובית יוסף בשם הרמב"ם, הוא לאפוקי מדעת רש"י ותוספות דסקריא להו דאפלו אין באורי שלמשה פותח טפח אמרין גס"פ 'חבט רמי':

(ד) ויש מחמירין וכו'. דעתו, דאפשר להקמא לא אורי רק בסבה קטנה שהיא שבעה על שבעה מרבה, הוא מקום חשוב ואינו בטל לגבי שאר הספק שצלתו מרבה, ועל-פן אין לישב באותו חלק, (ג) אבל לשאר החלק אין זה פוסל אותו לכלי עלמא כיון שיש שם הקשר סבה. ואפשר עוד, דאם מפסיק כל ארץ הרפן כזה באפן שבמקום שאל מרבה לא ישאר רק שני דפנות, צריך עיון על כל הסבה (פמ"ג): **ג** (ה) הפוכבים הגדולים. הינו (ז) הנראים ביום בעוד שלא שקעה חמה. והאחרונים כתבו, דלכתחלה בעינן דאפלו בלילה נרא פוכבי לילה בתוכה. ובדרכי-משה הביא בשם מהר"ל דמתר לספק הסבה עב הרבה, דאי אפשר שלא יראו בה פוכבים, אף-על-גב דבלילה אינו רואה הפוכבים, מפל מקום ביום איכא חורים וסדקים בכמה מקומות, עד כאן לשונו. ועין בספר בכורי-עקב דהמקל פותה לא הפסיד, ובפרט היכי שיש לחש דאם יעשה הספק דק יותר ינשב הרים יותר תוף הספק ויצטרע ברוח וצבנה. ועין בפריימגרים שקבת, דאפשר לענין ראת הפוכבים די בכל הסבה אם הוא רואה רק במקום אחד, מה שאין כן אם היה מצבה הרבה מאד על שאין הגשם יכול לירד בתוכו, למאד דאמר דפסולה, כל שיש ארבעה טפחים בחד (ס) ספק פסול מקרי. (ו) אף-על-פי שאין הפוכבים וכו'. רוצה לומר, (י) לא גדולים ולא קטנים. וכתבו האחרונים, דמכל מקום אם היא מצבה כל-כך עד שאין הגשמים יכולים לירד בתוכה אפלו כשיורדו גשמים מרבים, ואם-כן הוי קצין בית, יש להחמיר ולפסל משום גזנת בית; ומכל מקום בדיעבד כאשר אי אפשר לטל קצת מהספק מפני איזה סבה, (י) יש לסמן על הפכשירים: **ה** (ז) ובלבד וכו' שלשה טפחים. דכל פחות משלשה פתח חשיב: (ח) ברחב זה העולה טפח. רוצה לומר, בכל (ח) קנה וקנה מן הספק היה רחבו טפח, דאז חשיבי לומר בהן רואין וכו': (ט) ונגע בשפת זה היורד. רוצה לומר, שבספק התחתון יש גס"פ חלל בין קנה לקנה, ורואין

שער הציור

בעלמא, עין שם, ובנדאי יש לסמן על דעת המקלין כזה, אכן לכתחלה נכון להזהר כזה לצאת ידי כל הדעות. ועין בדברי הרב חננאל על הרא"ש: (ב) שש"י: (ג) דרכי-משה ושאר פוסקים בשם רבנו יצחק: (א) ט"ז ופשוט: (ד) הנראים וכו': (ה) ומכל מקום אם נטל אחר-כך מקצת עבי הספק מקליו אין צריך לנענע הנשאר אפלו הניחו בבת-אחת, כי אין שם ספק פסול ממש עליו [שם בא"א]: (ו) ואפלו אין ניצוצי השמש נראין בתוכה [ט"ז]: (ז) שערי-חשבה. ועין בשלחן-ערוך: (ח) ה"ר"ן:

הִלְבוּת סִימָן תְּרַלָּא

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק י']

וְלִאֲפֻקֵי אִם הָיָה קָצֵר בְּשִׁעוּרוֹ מִן הַקְּנָה הָעֵלְיוֹן⁸.

'פסל' באופן שמרוחק שלשה טפחים מהדופן, כיון שהפסק האויר גורם שהסכך אינו נמשך עם הדופן.

ואם אין שום דופן שנמשכת כנגד הסכך הבלוט מהסוכה, כתב החזו"א (שם) שאין הסכך כשר מדין 'פסל', כמו שמוכח מדברי הרא"ש (סוכה פ"א סי' לה) וכן מבואר בקרבן נתנאל (שם אות ז) ובפמ"ג (סי' תרלב א"א ס"ק א). ובשו"ת מנחת יצחק (ח"ו סי' ס אות ז) הוסיף שכן משמע מלשון הרמב"ם והטור והשו"ע שכתבו שדופן אחת נמשכת עם הקנים. מאידך, במג"א (סי' תרלב ס"ק א) מבואר שהסכך כשר מדין 'פסל' גם אם אין דופן שנמשכת מהסוכה כנגדו [וכן משמע בתוס' (סוכה יז, א), וראה חזו"א (שם) ושו"ת שבת הלוי (שם אות ב-ג)], וכן צידד הבכורי יעקב (ס"ק ז), אלא שלמעשה כתב (ערוך) לנר סוכה יד, ב ד"ה שם דע"ל, ובתוספת בכורים סי' תרלב ס"ק ג) שהדבר צ"ע לד"נא.

ואם הסכך שמונה אצל הדופן הקצרה בולט מחוץ למקום דפנות הסוכה, הסתפק בשו"ת שבת הלוי (שם אות ה) אם מקום זה כשר מדין 'פסל' [לפי המג"א], או שדנים כאילו הדופן הקצרה מתארכת כנגד הדופן הארוכה, וכביכול חוצצת בין חלק הסכך שבתוך הסוכה לחלק שמחוץ לה.

וגם אם עשה את שתי המחיצות באותו אורך, ורק לאחר מכן האריך את אחת הדפנות, כתב הערוך השלחן (סי"א) שמסתבר שאין המקום שכנגד הדופן שהוסיף נחשב כסוכה נפרדת שאין לה שלש דפנות, אלא כחלק מאותה סוכה, ולפיכך כשר הוא מדין 'פסל'.

ולענין פסול סכך הקודם לדפנות, המבואר ברמ"א לקמן (סי' תרלה ס"א), כתב המקור חיים (לבעל הנהיבות, הגהות וקצת ביאורים על המגניני ארץ על המג"א סי' תרלב ס"ק א) שדין 'פסל' מכשירו, מאידך, המהריק"ש כתב (ערוך לחם סי' תרלה, נדפס בשולי גליין השו"ע) התצאת מכון ירושלים (שם) שדין 'פסל' אינו מכשירו.

11) ובביאור המסקנא, כתב השו"ע הרב (ט"ט) שאף שגילה דעתו שמקום זה אינו נחשב חלק מהסוכה, אין מתחשבים בדעתו, כיון שעשיית הסוכה אינה צריכה כוונה, ולפיכך כשר הוא [וראה מה שכתבנו לעיל (ס"ק יד)].

[משנ"ב ס"ק יט]

דְּקָמָא לֵן: פְּרוּץ קְעוּמָה, מְתָרָה.

12) ואם יש בסכך הכשר נקבים קטנים, כתב החזו"א (או"ח סי' קנ ס"ק יא) שגם אם יש נקבים באותו גודל בסכך הפסול, הסוכה פסולה, כיון שלמעשה רוב הסוכה אינה מוצלת מסכך כשר, שהרי אף החצי הכשר אינו מלא, ויש בו נקבים. מאידך, בשו"ע הרב (סי"א) מבואר שאפילו אם הסכך הכשר אינו צפוף, והסכך הפסול עבה וצפוף ומיצל בסוכה יותר מהכשר, מ"מ הסוכה כשרה, כיון שהמקום שעליו מסכך הסכך הכשר שווה למקום שעליו מסכך הסכך הפסול, וסוכה כזו תהיה פסולה רק אם יש אויר בין קצה הסכך הכשר לבין הסכך הפסול, שנמצא שהסכך הכשר מסכך על מקום מועט יותר מהפסול.

8) ואם הרווח שבין הקנים התחתונים רחב יותר מרחב הקנה העליון, כתב הכסף משנה (פ"ה מהל' סוכה הכ"א) שיתכן שמבואר ברמב"ם (שם) שבאופן זה אין אומרים 'חבוט רמי' [שרואים את הסכך העליון כאילו יורד למטה] כלפי הקנה העליון, כיון שאף על ידי השפלתו לא יהיה מונח בין הקנים התחתונים בצמצום, והביאו בהגהות רע"א כאן, וכתב הקפ החיים (ס"ק יט) שכן משמע בדברי הלבוש. וכן כתב בחי' הגר"ח הלוי (על הרמב"ם שם ד"ה וע"כ), וביאר שכיון שאף לאחר השפלת הסכך יהיה רווח אויר בין הקנים התחתונים לקנים העליונים שהושפלו, אויר זה מפריד את הסכך לשנים, שאין אומרים לבד אלא כשהקנים עומדים במציאות זה ליד זה, ולא כשצריך לומר בתחילה 'חבוט רמי'. מאידך, השו"ע הרב (ס"ז) כתב כדעת הלחם משנה (שם) שאומרים 'חבוט רמי' גם אם הרווח שבין הקנים התחתונים רחב יותר מרחב הקנה העליון [וראה שעה"צ לקמן (סי' תרלב ס"ק י)].

[משנ"ב ס"ק יז]

מִקַּל מִקוֹם מוֹעֵלֶת הַמְּחַצֵּה זוֹ גַם לְבִנְיָא⁹.

9) וגם אם חשב שהסכך העודף היוצא מן הסוכה לא ישמש כסכך ולא נתנו לשם צל, כתב החזו"א (או"ח סי' קמד ס"ק א) שכשר הוא מדין 'פסל' היוצא מן הסוכה, כיון שהפסול של סכך שלא הונח לשם צל קל יותר משאר פסולי סכך. מחמת שאין בו חיסרון בעצם אלא רק במחשבה, ולפיכך מועיל דין 'פסל' להכשירו.

[משנ"ב ס"ק יט]

וְעַל-דִּינָהּ כּוֹל לְהִשְׁתַּמֵּשׂ עַד סוּף הַדָּפֵן הָאֶרְוֶי¹⁰ וכו', אֶפְשָׁר דְּגִלָּה דְעֵתוֹ לְעִשׂוֹת כָּל הַסֵּפֶה בְּדַפְנֵי אֶרְבּוֹת וכו'¹¹.

10) ואם הדופן הקצרה אינה דופן גמורה אלא היא עשויה מצורת הפתח בלבד, כתב החזו"א (או"ח סי' עה ס"ק ח) שאין אומרים דין 'פסל' להמשיך אותה עד כנגד הדופן שכנגדה.

ואם הדופן האמצעית אינה שלמה אלא העמיד פס ארבעה טפחים בריחוק פחות משלשה טפחים מאחת מהדפנות, ולאחר הפס עשה צורת הפתח עד הדופן שכנגדה, כתב החזו"א (שם) שאין להכשיר את המקום שנמצא כנגד הדופן הארוכה, כיון שהדופן הנחשבת כדופן ה'שלישית' של הסוכה היא הדופן האמצעית, שהרי היא אינה שלמה ומתכשרת רק על ידי פס ארבעה, ולפיכך אין לומר שהדופן הקצרה שאינה נמשכת כנגד הארוכה נחשבת כדופן ה'שלישית', אשר מספיק שיהיה באורכה טפה, אלא דינה כדופן השנייה בסוכה שצריכה להיות שלמה, ואין הסוכה כשרה אלא עד סוף אורך דופן זו ולא יותר.

וגם אם הסכך של ה'פסל' שיוצא מן הסוכה אינו רחב שבעה טפחים, והוא גם מרוחק מהדופן הארוכה יותר משלשה טפחים, כתב החזו"א (שם סי' קמד ס"ק א) שכשר הוא מדין 'פסל'. מאידך, בשו"ת שבת הלוי (ח"ה סי' עג אות ד) כתב שנראה שאין לומר דין

הלכות סכה סימן תרלא

ציה באר הגולה

י בדיקת שם י"ט
 ודבר פשוט לה עלא
 כ שם קורא פשוט לה
 רבה ורב יוסף
 ל רח"ש שם
 מ משנה שם ט"ו
 נ שם בגמרא בקדושת
 רבנו חננאל ורבנו תם
 כמו שכתב הר"ש
 שם ט דמקורו רב
 אפי' שם ע' כדבא שם
 פ משנה שם יבדי
 יתרה אלבא יבדי
 הלל

(י) שיהיה מכן כנגד שפת היורד. הגה דהינו שיש באויר שבין התחתון טפח שראוי להוריד העליון, (יא) ואז קשרה *אפלו חמתה מרבה, שיהא הצל מרבה כשהחמה באמצע (יב) (ס) הנקיע (ר"ן פירק הישן ובי"ב בשם הרמב"ם): ו' קנים היוצאים לאחורי הספה, כגון שאחורי דפן אמצעי בולטים קנים מן הסכך, (יג) ויש בהם הקשר סכה וצלתה מרבה מחמתה ושלש דפנות, בשרה, (יד) אף-על-פי שהדפן האמצעי לא נעשה בשבילם אלא בשביל עקר הסכה שהוא לפנים ממנו: ז' וכן הקנים הבולטים מן הסכך לצד הפרוץ ודפן אחד נמשך עמהם, (טו) אף-על-פי שעשה דפן על (ו) הצדדן יתר על שכבה, ונהיה לן למימר הרי גלה דעתו לעשות כל הסכה בדפנות ארבות, ודפן אחד שנמשך עם הקנים של סכך אינו מן הסכה אלא בפני עצמו עומד, ונמצא שאין לו אלא דפן אחד שהוא הדפן הנמשך, אפלו הכי כשרה: ח' סככה שצדדן (טז) שהם פסולין לסכך בהם (יז) ואין בהם ארבעה, (יח) ואין מהם ארבעה במקום אחד, והיניח בין שפוד לשפוד כמלא ונתן שם סכך כשר, פסול, (יט) וישא אפשר (ו) לצמצם שימלא כל האויר מסך כשר, ונמצא הפסול מרבה, סאכל אם העדיף סכך הקשר על מעט של הפסול, כ"ו אם היה הפסול נתון שתי (כ) *ונתן הפשר (כ) ערב או איפכא, כשר, ששזו מתמלא כל האויר מסך כשר. (ודוקא בסכה גדולה, אבל בסכה קטנה צריך להיות מן השפודים (כא) פחות משלשה במקום אחד) (בי"ו ומח"א מפר"א): ט' פיות המקרה הנסרים (כב) שאין עליהם מצויכה (פרוש, טיט וצורות ששמיין עליהם) ובא (ט) להכשירו לשם סכה, (כג) די בזה שסיר (כד) כל המסמרים לשם עשית סכה, *או שיטל

באר היטב

דעתו שעשה יותר מהכשר מן המכסה, ויש לנו לומר דעד מקום שעשה מחצה מהני וספי לא ומה שעשה מחצה א' ארץ ביותר זה אינו מן הסכה, קמ"ל אפי' כשר גם שם וחשיבין המחצות שעשה גם לזה כאלו הניע הדפן הקצר עד סוף הפתל הארוך, ט"ז, ע"ש: (י) לצמצום. דאם היה אפשר הנה מטר, דק"ל פירק כעומד מטר: (א) ערב. ואם אינו נתון ראשי הכשר על הפסול נופל לארץ והלפך ה"ל הכשר מרבה, רש"י: (ט) להכשירו (כז). זהו פי' אגרא בבטול תורה קא מפלגי, וכתב רש"י שם דאלו

חבט קמי: (ס) הנקיע. ר"ל אע"פ שחמתה מרבה מצלתה כשהחמה בשאר מקומות מ"מ כיון שצלתה מרבה חמתה כשהחמה באמצע הנקיע כשר. ועין ט"ז מה שהקשה לה אמרו בגמרא לשמואל תנא במתניתין פתי', אפאי לא אמרו דגם לשמואל תנא כמו לכו, עין שם דף כב ע"א ורד"ק: (י) הצדדן. לומר, לא מבטא אם אין בדפן השני החיצון רק ז' טפחים פשיטא שיש להתיר אותו חלק היוצא מן הדפן הארוך, דאמרין שפנתו להשתמש בכל הסכה, מש"א כ' בעושה דפן השלישי יותר מ' טפחים הרי גלה

באר הגולה

* אפלו חמתה מרבה, רק שיהא הצל מרבה וכו'. פן צריך לומר (בגדי יעש): * ונתן הפשר ערב. הנה הפנו"אברתם העתיק דברי רש"י: ואם אינו נתון ראשי הכשר על הפסול נופל לארץ, והלפך הוי לה הכשר מרבה. ולא העתקתיו, כי תמהו האחרונים (הפמ"ג וכן בגדי יעש), והו שדך רק לשיטת רש"י דהסניגא אלא למאן דאמר פרוץ כעומד אסור, והלפך בעינן שיהא הכשר מרבה, אבל השלחן-ערוך הלא אזיל לשיטת רבנו חננאל ורבנו תם דהסניגא אלא למאן דאמר פרוץ כעומד מטר, רק משום דאי אפשר לצמצם שימלא כל האויר ונמצא הפסול מרבה, אבל כי משנין שזות הכשר ערב ונהיגי שדוחק כל חיתוכי קנה לרחבו בין שפוד לשפוד, או אפשר שימלא כל האויר, ונמצא פרוץ כעומד ומטר: * או שיטל שני ספרים אחר אחד וכו'. לפי דא' דקנמא לן לקמן בסימן תרלב דסך פסול פוסל באמצע בארבעה טפחים, מתקמא כגון דהו שני פסלים באמצע ואין מן הדפן עד הפסל ארבע אמות

משנה ברורה

כאלו חלל של סכך התחתון נגע בשפת זה היורד ונסתם חללו והווי בתרא: (י) שיהיה מכן כנגד וכו'. רוצה לומר, החלל שבפתחתו יהיה מכן נגד רחב הקנה העליון, שיהיה ראוי להוריד העליון ביניהם, כמו שבאר הרמ"א, ולא פוקי' אם היה קצר בשערו מן הקנה העליון: (יא) ואז קשרה אפלו וכו'. וכל-שכן אם אין בין קנה עולה לקנה יורד שלשה טפחים, בנדאי מהני אפלו חמתה מרבה מצלתה: (יב) הנקיע. רוצה לומר, אף-על-פי שתחתה מרבה מצלתה כשהחמה בשאר מקומות ומאיר אורה דרך אלכסון בין קנה לקנה, מפל מקום כיון שצלתה מרבה מחמתה כשהחמה באמצע הנקיע ועומדת בראש כל אדם, שפיר דמי: ו' (יג) ויש בהם הכשר סכה. של שכבה על שכבה טפחים: (יד) אף-על-פי שהדפן האמצעי לא נעשה בשבילם וכו'. כגון שהרחיק דפן אמצעי משפתו והכניסו יותר מאמה לתוך המחצות אחר שראה שהיה רחב כקף, (ט) ונמנר מלתא שהוא נעשה בשביל סכה פנימית, מפל מקום מועלת (י) המחצה זו גם לכר"ש. (לא) והסכימו אחרונים, דאפלו אם המחצה זו נעשית רק על-ידי לבווד גם-כן מהניא אף לכרא: ז' (טו) אף-על-פי שעשה דפן וכו'. כלומר, פשיטא אם אינו אלא שכבה, פנתו להשתמש בכל הסכה ולא עשה אלא בתקון חקמים ונשך דינו (יז) לבתחלה שכולו לעשות הדפן השלישי של שכבה טפחים או על-ידי טפח מרנח וצורת הפתח, וכב"ל בסימן תרל סעיף ב, ועל-ידי-זה יכול להשתמש של סוף הדפן הארוך¹⁰], מה שאין כן כשעשה יתר על שכבה טפחים, אפשר גולה דעתו לעשות כל הסכה בדפנות ארבות וכו': ח' (טז) שהם פסולים לסכך בהם. כגון שהם של ברזל דפסולים לכלי עקמא, ונתן לעיל בסימן תרכט סעיף ב: (יז) ואין בהם ארבעה. דאי יש בהם ארבעה טפחים, הלא קנמא לן דסך פסול פוסל באמצע בארבעה טפחים: (יח) ואין מהם ארבעה במקום אחד. רוצה לומר, אפלו על-ידי צדדין שפודים או משלשה: (יט) וישא אפשר לצמצום וכו'. דאם היה אפשר היה מטר, דקנמא לן: פרוץ כעומד, ממת"א: (כ) ונתן הפשר ערב. בין כל שפוד ושפוד שם לרחבו ודוקו ביניהן שלא יפל משם לארץ: (כא) פחות משלשה במקום אחד. דקנמא לן לקמן בסימן תרלב סעיף א דבסכה קטנה פוסל סכך פסול בשלשה טפחים, עין שם: ט' (כב) שאין עליהם מצויכה. וכל-שכן אם היה מצויכה על הנסרים והסיר המצויכה ונחמרה כף קפסל הנסרים, (יג) דבדואי מהני, דהא עביד מעשה רבה לשם סכה (אחרונים): (כג) די בזה שסיר וכו'. ומהני בזה כאלו סכך בתחלה בכל הנסרים לשם סכה: (כד) כל המסמרים וכו'.

שער הציור

(ט) וכתתי בזה ליטב מה דנקט השלחן-ערוך 'דפן האמצעי, דכאמת גם הדפנות שבצדדין נעשו רק בשביל סכה הפנימית, כפרש רש"י, אלא דבה מנכר טפי, כמו שפרשתי: (י) ואינו דוסה לפי תקנה יורד וסוחם, דהתם אמרין לגנאי עבידן לכראי לא עבידן, כדאיתא בסימן תרל, אבל הכא הוי מחצה שלמה (אחרונים): (יא) מחצית-השקל כבאר הפנו"אברתם ולבושי-שנד ויד-אחרון ומאמר מרדכי, דלא כהנ"יב-חיים: (יב) הנראי וש"א: (יג) ועין באליה רבה שהביא דתל"ב"ח גופה במסקנתו הסיים להקל: